

Naročnina listu: Celo leto 80 din., pol leta 40 din., četrletno 20 din., mesečno 7 din.
Člani Jugoslavije: Celo leto 140 din. Inse-
rati ali oznanila se zaračunajo po dogovorju
pri večkratnem inseriranju primeren popust.
Upravništvo sprejema naročnino, inserate
in reklamacije.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo

STRAŽA izhaja v ponedeljek, sredo in petek.
Uredništvo in upravništvo je v Mariboru,
Koroška cesta št. 5 Z uredništvom se more
govoriti vsaki dan samo od 11. do 12. ure.
Rokopisi se ne vračajo.
Nezapre reklamacije so poštnine proste.
Telefon interurban št. 113.

Za vlado zakona in prava.

Ako se nasleduje kakšnega tatu ter je isti v nevarnosti, da ga zgrabijo, začne včasih kričati: »Primite tatu!« S tem hoče nasledovalce zapeljati ter zabrisati sled za pravim tatom.

Tako taktiko sedaj prakticirajo samostojni demokrati in njihovi radikalski zavezniki. »Kriči se ustava in zakon«, tako sedaj kričijo proti Davidovičevi vladi. Sami pa so bili največji kršitelji ustave in zakonov.

Ali je mogoče večje kršenje ustave, kakor da sta Pašič in Pribičević hotela vladati proti parlamentu in brez parlamenta? Ali se ni kulturna Evropa zgražala nad absolutističnim režimom radikalov in samostojnih demokratov? Ali niso prišli ne samo iz Angleske, marveč tudi iz Francije prijateljski migljaji, da tako vladana država ne spada v milieu kulturnih evropskih držav?

In ti brezstidni absolutisti, ki so vladali z nasiljem in uganjali velikansko korupcijo, kateri so brez skrupulov gazili ustavo in zakone, bi sedaj radi igrali vlogo braniteljev ustave in zakona.

Kaj je povzročilo kričanje demokratskih in radikalnih časnikov?

Minister notranjih zadev je izdal naredbo, da se naj parcelacija Hrvatske obustavi ter se naj vzpostavi prejšnje pokrajinsko namestništvo. Ta naredba ni protustavna, ker se ustava v tej stvari ni izvajala. Izvajala se ni tudi od prejšnjih vlad, ker je bilo nemogoče jo izvajati. Ako bi se bilo izvršilo to, kar prepisuje ustava in na njej temeljujoče zakoni, bi se bil razbil ves administrativni aparat na Hrvatskem in v Sloveniji.

V Sloveniji je parcelacija formalno, zunanje izvedena. Faktično pa obstoji še za mnogotere panoge skupna pokrajinska uprava, ker je fizično bilo nemogoče, da bi se izvedla popolna ločitev. Kar velja za Slovenijo, velja tembolj za Hrvatsko, ki je veliko bolj prostrana in kjer so razmere še bolj komplicirane. Ako bi se tam nasilno diktirala in se hotela izvesti takojšnja popolna upravna ločitev po poedinih županijah, kakor to hočejo velesrbski radikali in Pribičevićevi demokrati, bi sledil popolni zastoj državne uprave. Ali more ustava kaj takega zapovedati? Ako bi kaj takega velevala, bi bila ne samo iracionalna (nespametna), marveč protidržavna.

To je uvidela sedanja vlada reda in zakona in zato je odredila, da se naj parcelacija za sedaj ustavi, ker se ni mogla izvesti, ter naj ostane vsaj ona upravna skupnost med hrvatskimi županijami, ki se je rešila dosedaj, ker je niso mogli razbiti tudi najzagrizenejši centralizatorji in parcelatorji.

Mi avtonomisti imamo zadoščenje, da se sedaj do gaja to, kar smo svoječasno napovedovali. Ko so bili v razpravi zakoni o državni upravi in o samoupravah, so opozicijski poslanci svarili vlado in njene centralizatorske stranke, naj ne razbijajo dosedanjega uprav. aparata, ker to pomenja veliko nevarnost za državo in njeno upravo. Poslanec dr. Hohnjec je na seji zakonodavnega odbora 7. marca 1922 med drugim izjavil sledeče: »Ne vem, zakaj se gospodom tako mudi, da hočejo odpraviti ves dosedanji upravni aparat, ki zlasti v prečanskih krajih ni bil slab, marveč je prav dobro funkcioniral. Vendar se jim tako mudi, da hočejo na vrat na nos ustvariti nekaj novega, o čemer ne vemo, ali bo dobro ali ne. Po pravici se bojimo, da bo to, kar se nam bo vsililo, slabo, ker bo preveč dišalo po balkanizmu.«

Napoved se je izpolnila. Centralizatorji so razbijali to, kar je bilo dobro ter preizkušeno, vsiliti so hoteli novo, ki pa ni bilo dobro. To se ni moglo užitivati in zato je pretila smrt celemu upravnemu aparatu. Da bi se to preprečilo, je vlada bila prisiljena, dosedanjemu razbijanju stopiti na pot ter zapovedati: »Sedaj je tega dosti!« Ali je to proti ustavi in zakonu? To je življenska potreba za državo, njeno upravo, torej tudi za njen obstoj in razvoj.

Demokratski hinavci se sedaj igrajo branitelje ustave in zakona. Ako bi jih opozorili na to, da obstojajo v naši državi teroristične organizacije, ki ogrožajo ono osebo in politično svobodo državljanov, ki jim je z jamčena po ustavi in državnih zakonih. To sta predvsem orjuna in Srnao. To sta dve organizaciji nasilnega prejšnjega režima, ki hočeta s palicami, z revolverji in bombami prisiliti državljane k temu, da morejo tako misliti, čutiti, govoriti in delati, kakor predpisujejo Pašičevi radikali in Pribičevićevi demokrati. Ali ni to najhujše gaženje ustave in zakonov. Prejšnji nasilni režim je divjanje orjunašev in Srnaovcev ne samo toleriral (trpel), marveč protežiral in podpiral. Pod prejšnjim režimom država ni niti tega izvrševala, kar je njena najprimitivnejša naloga in brez česar nima ni prava do obstanka, namreč nalogo pravnega varstva za svoje državljane.

Da, gospodje Pribičevićevi, Žerjavovci in Pašičevići ki so za zakone in zato, da se zakoni spoštujejo in izvršujejo. In ker smo za vlado zakonov, zato zahteva-

mo, da se razpustijo teroristične organizacije, predvsem orjuna in Srnao. To, kar so orjunaši uganjali v Trbovljah, je bilo drzno in nesramno gaženje zakona. In to gaženje še ni kaznovano. Senca od orjunašev protizakonito in protipravno justficiranega, umorjenega rudarja Fakina stoji kot memento pred sedanjo vlado ter zahteva, da se krivica kaznuje ter zakonu vrne veljavo in čast.

Da, gospodje samostalni demokratje, mi smo za zakon, red in pravo. Zato proč s terorističnimi organizacijami, proč z orjuno in Srnao!

Politične beležke.

OB VZPOSTAVITVI POKRAJINSKE UPRAVE ZA HRVATSKO

kričijo in rotijo na vso moč Pašič—Pribičevićevi pristaši, češ, da je to izigravanje ustave in vseh temeljev države. To vpije ne le glede na vse drugo prav bedasto ter cinično predrzno že vsled tega, ker se po celji državi vidi in tudi kruto občuti, koliko nereda, korupcije in nezakonitosti je nakopičil prejšnji režim pod imenom ustave in ustavnosti. Prejšnja vlada se je postavila na stališče, da je treba novo ustavo takoj upeljati ter ukiniti staro administracijo ne glede na to, kako in s čim naj se zamenja. Pri uvajanju nove ustave se ta vlada ni niti brigala za to, da bi parlament sprejel poprej konstruktivne zakone ter ustvaril temeljne zakonite podlage za novo centralistično upravo. Pašič in Pribičević sta pač prav malo mislila na zakonito izvedbo ustave, ker sta imela ustavo in vso z njo zvezana vprašanja samo za strankarski kapital, s katerim se da dobro trgovati. Voditelji prejšnjega režima so nam Slovencem in Hrvatom samo grozili s parcelacijo, obljubljali pa to tudi ustavili in odložili za ceno raznih uslug režima. Primer »Markov protokol«, ko se je samoradikalna vlada še bala tedaj združenih demokratov ter je po svojih oficijelnih zastopnikih prigovarjala Slovencem in Hrvatom: Podpirajte nas, saj vendar nismo tako brezobzirni centralisti!

»Likvidacija« pokrajinskih uprav po Pašič—Pribičevićevim režimom ni bila samo velika politična nemurnost, ampak pravi zločin za državo, ker je nastal najstrašnejši upravni nered, da se ni več vedelo kje in za kaj je kdo kompetenten. Pašič—Pribičevićevi so hoteli imeti vse v svojih rokah in zato so uničevali vse samouprave, odyzemali upravnim organom pravice odločitve ter tako vse združili v svojem kabinetu, da si celokupno prebivalstvo podredijo svoji strankarski kontroli. To je v kratkem času ubilo sigurnost poslovanja in avtoriteto zakona. Pristaš režima je brez zakona dobil vse, nasprotnik pa poleg zakona in pravice prav nič. Največji zasmeh demokracije in dobre ustave je bilo že to, da so občine ena za drugo izgubile samoupravo ter zapadle pod gerente in komisarje. Prejšnji režim je pač hotel zidati hišo od strehe in državo od ministrstev navzdol, mesto da bi šel od občine do okraja in preko pokrajinskih uprav do ministrstva.

Prejšnji režim je povzročil mnogo nereda gotovo tudi nehote, drugo pa gotovo v prilog nameravane Pašič—Pribičevićeve diktature. Upravni ukrepi današnje vlade so nujno potrebni vsled stanja, ki ga je prejšnja vlada ustvarila in pustila. Administracija se je morala iztrgati iz strankarskega vrtinca ter upeljati v življenje samouprave, in bolje je, da uprava funkcionira, kot je funkcionirala v dobi konstituantne, kot pa da se vse pogreza v vedno večji nered in nezakonitost. Upravni ukrepi sedanje vlade se morajo smatrati kot potreba državnega ustrojstva in kot reparacija velikih nezakonitosti.

Politično izrabljanje incidentov. Ko so pod prejšnjim režimom brezvestni oblasti organi in neki temni radikalski »dobrovoljci« pri zasledovanju razbojnikov na Kosovem polju pobijali nedolžne ljudi in zažigali hiše, je bila to »močno roka reda in mira«, če se pa danes pripeti kak izgređ, kot posledica od poprej neurejenih in zagrešenih razmer ali pa osebnega sovraštva, je pa to po Pašič—Pribičevićevih listih naenkrat znak nesposobnosti vlade ali pa nezaupanje do nje. Tudi zadnji spopad v Lepinju se je tako politično izrabil. Neki Adem Alijevič je s kakimi 30 pajdaši napadel iz osebnega maščevanja po noči dne 25. t. m. vas Lepinje v kosovskem okrožju. Napadalci so zažgali nekaj hiš, vaščani so se pa branili z orožjem. Ko je prišlo orožništvo iz Gračanice na pomoč, je bilo že vse končano. Nočni napad in spopad je zahteval samo dvoje žrtve. Notranje ministrstvo je izdalo natančno obvestilo o tem dogodku ter svari pred pretiravanjem in pred običajno politično zlorabo.

Venko zborovanje HRSS. Zadnja številka »Slob. Doma« javlja, da se bo v nedeljo, dne 14. septembra vršilo v Zagrebu veliko zborovanje HRSS, namenjeno pred vsem za strankine pristaše iz Zagreba in okolice. Zborovanje sklicuje predsedništvo HRSS.

Priloge za novi budget. Skoro vsa ministrstva so že izdelala svoje budgete za novo proračunsko leto. Sedaj se proračun definitivno izdeluje v finančnem ministrstvu. Novi budget bo znašal 10—12 milijard dinarjev. V teku meseca septembra bo vlada razpravljala o proračunu posameznih ministrstev.

Po svetu.

Izjava bolgarskih komunistov. Časopisje sedanjega bolgarskega režima že dolgo časa razglašajo, da pripravljajo v Bolgariji komunisti revolucijo in da so pod komunističnim vodstvom tudi zemljoradniki. Komunistični odbor je sedaj vsem sofijskim listom poslal svojo izjavo, v kateri se naglašajo, da vlada sama izziva upore in nemire, ker s svojimi pristaši ljudi tako daleč terorizira, da so primorani se oborožiti in pobegniti v hribe in šume. Komunisti ne pripravljajo nobene revolucije, ljudstva pa tudi ne morejo voditi na legalna pota za dosego pravic, ker legalnosti v Bolgariji po zaslugi sedanje vlade že davno ni več.

Italijanski protifašistovski blok. Demokratični list »Mondo« v Rimu je priobčil poziv na vse Italijane, ki so nasprotni fašizmu, da se združijo v velikem protifašistovskem bloku, ki naj dobi naslov »Unione Nazionale« Narodno združenje« ter naj temelji na demokratičnih načelih. Ta poziv je našel v javnosti velik odmev. V tak blok bi vstopili tudi popolari in socialisti.

Konferenca nasledstvenih držav bo letošnjo jesen zopet v Rimu. Povabila nasledstvenim državam je poslala italijanska vlada. Vse nasledstvene države so vabila sprejele in zagotovile udeležbo na konferenci, ki naj reši še vsa preostala gospodarska vprašanja.

Zmaga Herriota v zbornici in senatu. Parlamentarno zasedanje bo končano, ker sta zbornica in senat sprejela Herriotovo poročilo o poteku in sklepih londonske konference. Senat je sprejel Herriotovo poročilo s 187 glasov proti 37 glasovom, 74 poslancev je bilo pa odsotnih.

Začetek razoroževanja. Z razoroževanjem je začela Danska. Ministrski svet je sprejel predlog vojnega ministra, po katerem pride mesto dosedanje vojske rezervni redarski zbor, ki ima med drugim tudi nalogo, varovati obalo in državne meje, nadzorovati ribarstvo in pobijati tihotapstvo. V najkrajšem času bo tudi razpuščena danska vojna mornarica in vojno brodogeje se pretvori v trgovsko. Edino kar ostane od danske vojske je zrakoplovstvo.

Senzacionalna sodna razprava v Budimpešti. V Budimpešti se je začel proces proti ministerjalnemu uradniku Eskuettu, ki je obtožen radi izsiljevanja in klevetanja. Od ministra grofa Bethlena je skušal izsiliti 20.000 dolarjev, grozeč mu, da bo objavil neke tajnosti, ki bodo že v 24 urah vrgle vlado. Ministrom Szabu, Kallayju in Gudi je grozil z ovadbo, češ, da so ob priliki izvoza žita v Švico ukradli 14 milijonov. Pred sodiščem je obtoženi izjavil, da se ne smatra za krivega; baje so mu ponujali gotovi ljudje 1.000.000 madžarskih kron, če hoče pobegniti v Ameriko, toda on tega ni hotel storiti. Za razpravo vlada velikansko zanimanje in oblasti so morale dvorano vsled silnega navala občinstva po vojaštvu zastražiti.

Suša v Španiji. Dočim v Srednji Evropi vlada celo leto deževno vreme in viharji, je v Madridu, glavnem mestu Španije, v sredini avgusta minilo ravno 100 dni, odkar je padel zadnji dež. Tudi po ostalih pokrajinah Španije že ni deževalo več mesecev in posledice te suše bodo uprav katastrofalne. Cela žetev je formalno uničena in v mnogih vaseh že vlada glad. Kmetje bežijo iz dežele ter iščejo zasluzka v mestih. — V Madridu je padel zadnji dež dne 6. maja. Radi suše je listje dreves v parkih odpadlo. Vročina je postala v mestu že neznosna.

Odpis zemljiškega davka vsled ujme.

Kakor vse kaže, bodo letos posestniki zelo slabo odrezali. Silje je uničila od polovice rja, vinograde pa peronospora in plesnoba (oidij), kar je pa še ostalo, je v mescu avgustu ponekod že po dvakrat potokla toča.

Posestniki gledajo tedaj upravičeno z največjo skrbjo v bodočnost, kajti kupovati so bodo morali živež in s čim bodo poravnali neznosno visoke davke, če ni ničesar prodati in ni nobene pomoči od države ter popusta pri davkih.

Ker prihaja na tajništvo SLS posebno radi odpisa zemljiškega davka nebroj vprašanj za pojasnila, kaj in kako je postopati, da bi se vsaj v tem oziru nekaj doseglo, sporočamo sledeče:

Za odpis zemljarine vsled različnih vremenskih nezdod je še veljavna cesarska naredba z dne 16. marca 1917 drž. zak. št. 124 in izvršilna naredba bivšega fin. ministrstva z dne 25. decembra 1917 drž. zak. št. 516.

Po tej naredbi je treba tekom osem dni, potem ko se je poškodba zgodila ali spoznala, to javiti pristoj-

nemu davčnemu oblastvu. Če se osem dnevni rok zamudi, se prijavo radi prekoračenja roka zavrne. V tej izjavi je navesti dan in kakovost poškodbe na pr. toča, povodenj, ogenj, peronospora, plesnoba rja itd. in če mogoče poškodovane parcele; če pa teh ni mogoče navesti, pa vsaj davčne občine in število posestne pole, kje se nahaja poškodovano polje. Tako je prijaviti med letom vsako poškodbo, kajti pri odpisu davka se ozira le na prijavljeno poškodbo.

Ko se spravijo jeseni vsi pridelki pod streho ali najdalje do 31. decembra istega leta se pa mora potem prositi za odpis davka ter navesti natanko pregled o vseh pridelkih celokupnega posestva (izvzeti so le gozdi).

To se naredi tako: Če se je letos na primer prijavilo med letom škodo po rji na silju (pšenici, rži, ječmenu, ovsu) in krompirju, nadalje škodo vsled peronospore in plesnobe v vinogradih in poškodbo po dvakratni toči v avgustu, potem je izkazati v prošnji za odpis davka:

A) Koliko meterskih stotov ali kilogramov in v kakšni vrednosti (dnevna cena) bi se pridelalo 1. pšenice, 2. rži, 3. ječmena, 4. ovsa, 5. krompirja, 6. koruze, 7. fižola, 8. zelja, 9. repe in korenja, 10. ajde, 11. vina, 12. sadja, 13. sena in otlave, 14. slame itd., če bi ne bilo prizadejanih nezdov in

B) koliko meterskih stotov ali kilogramov ter v kakšni vrednosti (dnevna cena) se je dejanski pridelalo, in

C) koliko znaša torej izpad, to je pričakovani manj dejanski pridelek celokupnega posestva. (A—B).

Če ta izpad znaša vsaj 25 odstot., potem se odpiše zemljiški davek, sicer pa ne. Čim višji je izpad, tem višji je odpis davka.

Ker je vsako prijavo posameznika kolekovati z 25 D (vloga 5 D in rešitev 20 D), je najbolje, da prijavi vsaki posestnik škodo pri županu in da isti potem skupno prijavi vse prizadete posestnike davčnemu oblastvu. V tem slučaju velja župan kot zastopnik vseh soobčanov in zadostuje za vse skupaj kolek 25 D.

Ker se je rjo na silju še le sedaj ob mlattivi spoznalo in se mlatev še le sedaj vrši, se mora to poškodbo, če se prijavi sedaj, še smatrati za pravočasno prijavljeno in zato se priporoča, da javijo vsa županstva, kjer je bila toča, hkrati tudi rjo, kajti le v tem slučaju bode odpis zemljarine skoraj siguran.

Izrečno se opozori na to, da če se ne vloži po spravi vseh pridelkov odnosno najdalje do konca leta prošnje za odpis davka in izkaza o izpadu pridelkov, da se potem o prej prijavljenem naznanilo poškodbe sploh ne uraduje.

Na nekatera vprašanja, če bi ne kazalo podvzeti korakov, da bi se upoštevalo pri odmeri dohodnine letošnje poškodbo po toči pri vinogradih, pripomnimo, da se bode to poškodbo upoštevalo še le pri odmeri dohodnine za leto 1925. Ker pa mora vsak vinogradnik svoj pridelek itak finančni kontroli prijaviti in si preskrbi te podatke davčno oblastvo vsako leto od tega urada, bi bila kakšna ocenitev skode sedaj v to svrhu brezpomembna.

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

otvori 30. avgusta t. l. svojo podružnico v novem bančnem posloplju pred frančiškansko cerkvijo v

ALEKSANDROVI CESTI 6 V MARIBORU

V novi podružnici bodo cenj. občinstvu na razpolago vse reči kakor v stari trgovini na Koroški cesti št. 5. Knjige se bodo dobile od zdaj naprej

SAMO V PODRUŽNICI.

Vse druge reči pa, kakor papir, tiskovine, šolske in uradne potrebščine, molitveniki, devocionalije, trgovske knjige itd. se bodo tudi zanaprej še dobile

V. STARI TRGOVINI NA KOROŠKI CESTI 5.

—o—

Nas prav iskreno veseli to razširjenje trgovskega podjetja Cirilove tiskarne, ki je dozdej že okrog 35 let v najhujših dnevih zvesto spremljala in bodrila naše ljudstvo ter si s tem pridobila neomajno zaupanje prebivalstva. Novo podružnico kakor tudi staro podjetje Cirilove tiskarne vsakomur najtopleje priporočamo.

Iz Slovenije.

Nova policajdemokratska taktika. Nobena stranka v naši državi tolikanj ne kriči o edinstvu, kakor policajdemokratje, ki vedno znajo poročati o razdorih v drugih strankah, samo svojih razcepov ne vidijo. Od vzpostavitve Korošec-Davidovičeve vlade preživljajo Žerjavovci težke čase. Pri Žerjavovcih so še sedaj na dnevnem redu iste razmere medsebojnega nezaupanja, kakor smo jih opazovali ob nastopu radikalne stranke v Sloveniji. Kakor hitro se je pojavila na Slovenskem radikalija, takoj so uskočili v to stranko najbolj zagrizeni demokratje, kakor n. pr. v Mariboru: dr. Müller, Graselli, Pfeifer itd. Vnel se je boj med novopečenimi radikali in med pravovernimi demokrati. Naprednjak ni pogledal več naprednjaka, govoriti niso upali med seboj v strahu: morda je ta, s katerim govorim, že na tistem zapisan v radikalijo, bi me ovadil in to bi mi škodovalo. Ta strah ter bojazen medsebojnega

nezaupanja in mrzlica pred posledicami ovaduštva sta dolgo časa mrcvarila slovenske demokrate. Konečno se je ta inteligentno napredna gospoda vendarle opredelila v dva ločena tabora: slovenskih radikalov in samostojnih demokratov. Sledila je era Žerjav-Pribičevičevega divjanja orjunskega band in vsestranskega nasilja. Žerjav-Pribičevičeva divjaška taktika se je ogabila marsikateremu policajdemokratu in ravno v času najhujšega divjanja, streljanja in pobijanja od strani Žerjavovcev se je pojavila Davidovič-Koroševa zveza, ki je namah prekrizala vse Žerjav-Pribičevičeve nasilne nakane. Takoj po pojavu Korošec-Davidovičeve zveze je začelo po taboru Žerjavovcev šumeti. Začel se je med njimi prepir: zakaj se slovenski demokrati niso naslonili na Davidoviča, ampak na Pribičeviča. V Sloveniji se je pojavila stranka Davidovičevih demokratov. Razdor med Žerjavovci je tako daleč napredoval, da je dr. Kukovec izstopil iz vodstva stranke in bo krenil na samostojno pot — že vemo katero. Žerjavovci so zopet tam, kjer so bili ob pojavu radikalije, namreč v onem mučnem položaju medsebojnega nezaupanja. Nobeden od demokratov ni siguran: ali že ni njegov najozji politični sodrug na tistem Davidovičev pristaš, ki bi mi lahko škodoval. Radi te nezaupljivosti pa sklicujeta dr. Žerjav in Lipold vse mogoče posvete stranke, a vsak tak zbor rodi le še večji razcep in še do pred kratkem najbolj goreči Žerjavovci odpadajo . . . Da bi dr. Lipold in slavnati Reisman v Mariboru prešla še prave vernike, sta ubrala novo taktično pot. »Tabor« razglašata, naj se v nedeljo zberejo mariborski demokratje pred Veliko kavarno in od tamkaj bodo šli vsi skupaj v Žrkovce, k svojemu staremu sobojniku (recte nemškutarju in štajercijancu do prevrata) Selu na dobro malco, ki bo obilno zalita z alkoholom. Vabljeni so na ta izlet policajdemokratski pevci. Lipold in Reisman računata, da se bo pri petju in objemu alkohola marsikateremu naprednjaku razvezal jezik in bo razodel pod vplivom židane volje: ali spada k Žerjavovi zaplati, ali pa je že pristaš Davidoviča. Torej potom izletov, petja in pitja hoče preostanek Žerjavovcev prečistiti svoje vrste in se otresti one neznosne bojazni medsebojne nezaupljivosti. To ravnokar omenjeno najnovejšo taktiko za policajdemokrate je iztuhtal mariborski dopisnik »Jutra« dr. Reisman, ki vedno povdarja v zadnjem času, da se treba med seboj temeljito poznati in to medsebojno spoznanje se najlože doseže s pomočjo gostoljubja — pravilno: popivanja, ki je bilo doslej za naprednjake najbolj privlačno sredstvo v politiki. Vrste slovenskih demokratov so se torej v tem kratkem času tako skrčile, da se bo ta gospoda kakor n. pr. v Mariboru kako nedeljo popoldne lahko zbrala in posetila kakega pod palcem mastnega naprednjaka na deželi. Policajdemokratje že računajo z dejstvom, da jih ni več, kakor za eno omizje. Je vprašanje samo nekaj mesecev in dr. Žerjav bo s svojo stranicco doživel popolen politični Agromerkur in v rokah mu bo ostal oni od rajnega dr. Tavčarja mu prerokovani cekin, ki ima za navadne človeške nosove tako zoper duh . . . Kar smo beležili na račun popolnega razkroja samostojnih demokratov, to so za vsakega vidnega dejstva, ki jih ne more utajiti niti »Jutrov« lažljub iz Maribora dr. Avg. Reisman.

Pribičevičeva naredba. Pribičevič je izdal naredbo, da se učne knjige z avstrijskim orlom ne smejo prinašati v šolo. Po tej naredbi so morali dijaki trgati liste iz knjig in nositi v šolo. Fleretova knjiga »Naš cesar« pa se še danes dobi tu in tam v knjižnici.

Sv. birma pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu bo prihodnjo nedeljo, dne 31. t. m.

Iz Mladinskih dnevov v Mariboru. Vse p. n. župnijske urade prosimo, da čimprej vrnejo neprodane izkaznice za Mladinska dneva, ker moramo napraviti končni obračun. Vsi, ki imajo tirjatve za izdatke povodom Mladinskih dnevov, naj do dne 4. septembra predložijo po naročniku potrjene račune ravnateljstvu deškega semenišča, Maribor, Koroševa ulica 12. — Likvidacijski odbor za Mladinska dneva.

Slovenjebistriška podružnica SPD v Slov. Bistrici priredi dne 6. septembra 1924 ob pol 20. uri v hotelu Beograd koncert (komorna glasba). Sodelujejo Vodošek, Hauser in . . . Jagodič.

Pozna ugotovitev. Svojtčas smo poročali v »Straži«, da se je pri Vuzenici vrigel pod vlak nek neznanec, katerega je čisto razmesarilo in nikdo ni znal, kdo in odkod da je. Ta samomor se je zgodil dne 15. 7. t. l. in sedaj so šele dognali, da je samomorilec Lojze Govejšek, narednik v Celju.

Drzno postopanje železniške uprave. Preteklo nedeljo, na dan zadnjega mladinskega dneva zvečer smo se vračali s koroškim vlakom. Pri blagajni na glavnem kolodvoru nas je odpravil uradnik, češ, da ni treba na izkaznici žiga pri povratku domov. Na vlak pa nas je sprevodnik grdo nahrulil, zakaj nimamo žiga, da sploh nismo bili pri blagajni in je še pristavil, da nas bi najrajše pognal ven. Radi bi vedeli, kdo je to zakrivil? Zdi se nam, da je pri železniški upravi še mnogo ljudi, ki mislijo, da še traja naprej prejšnji režim. Treba bi bilo v tem oziru nekaj ukreniti.

Železniška nesreča v Ljubljani. Na dolenskem kolodvoru je dne 27. t. m. tik pred vhomom na postajo skočil iz tira tovorni vlak. Nesreča se je dogodila vsled napako postavljene okretnice. Človeških žrtev ni bilo, pač pa je materialna škoda precejšnja. Proga je razdrta v daljavo 50 m in osebni promet se vrši s prestopanjem, dočim je tovorni ukinjen.

Zatvoritev prometa na okrajni cesti I. vrste Ptuj—Rogatec. Vsled popravila dravinjskega mosta pri tovarni tanina v občini Majšperg v tiru okrajne ceste Ptuj—Rogatec—Celje se zatvori težki promet od 2. septembra do konca meseca septembra 1924. Lahki promet se še sme opravljati do 15. septembra, od tega dne konca septembra pa tudi ne več. Vozniki s težkimi tovari in avtomobilisti, ki vozijo iz Ptuja na Rogatec ali obratno, se obrnejo na Bregu pri Ptuj na okrajno cesto Ptuj—Krapina skozi Podlehnik in Sv. Trojico v Halozah ter pri Pernatu takozvanem Ekvirtu krenejo na okrajno cesto Pernat—Žetale, skozi Žetale na Rogatec. Vozniki z lahkimi tovari vozijo od Majšperga naprej po okrajni cesti Majšperg—Sitež ter v Skrbljah po občinski cesti spet nazaj na okrajno cesto Ptuj—Rogatec pri gostilni Pišek na Bregu pri Majšpergu. Promet v smeri Rogatec—Ptuj se vrši istotako po navednih progah. Vozniki in avtomobilisti, ki vozijo na Celje ali od tam na Ptuj se obrnejo v Majšpergu na okrajno cesto Majšperg—Poljčane in obratno.

G. poslanec Krajnc sprejema stranke svojega volilnega okraja (Celje-Vransko), ako narodna skupščina ne zboruje, vsako sredo od 9. do 12. ure dozoldne v tajništvu SLS v Celju, hotel »Beli vol.« Kdaj zboruje skupščina, razvidite iz časnikov. Na g. poslanca se obračajte le v tem času.

Nasvet onim, ki žele staviti spominske plošče padlim vojakom. Za tako uporabo priporočam, da se uporabljajo le granit, ki ne zgubi na solncu svojega sijaja. Vem za krasne plošče razne velikosti iz sivega šlezjskega granita. Vsakemu napravim rad uslugo. Hrastelj Fr., kaplan na Dobrni pri Celju.

Deška meščanska šola v Ormožu. Vpisovanje bo dne 6. in 7. septembra od 8. do 12. ure, ponavljalni in sprejemni izpiti dne 12. in 13. septembra od 8. ure dalje, v nedeljo, 14. septembra, ob 10. uri sv. maša, dne 15. septembra ob pol 9. uri reden pouk.

Kolesarski podsavez Slovenije priredi v nedeljo, dne 31. t. m. kolesarsko dirko za prvenstvo Slovenije na progii Ljubljana—Maribor. 136 km. Za isto vlada veliko zanimanje, ker se je udeležijo vsi klubi Slovenije, med njimi tudi znani dirkač Kosmatin (Primorje), ki je dirkal v Parizu na olimpijadi. Start ob 6. uri v Ljubljani na Dunajski cesti, cilj v Mariboru na Teznu pri mestnem vodovodu ob 10. uri.

Iz Celja nam pišejo: Tukaj se je leta 1905 naselil Rud. Stermecki, mlad slovenski trgovec iz Bizeljskega, ki je kljub starorenomiranih nemških trgovin in močnega kapitala s svojo pridnostjo in solidarnostjo vedno napredoval, tako, da je že leta 1911 kupil svojo lastno hišo. Leta 1923 je isto po domačih slovenskih tvrdkah spremenil v veliko konfekcijsko trgovino, kjer je zaposlenih čez 30 uslužbencev in kjer si lahko nabaviš vsakovrstno blago. Letos se je odločil, da izdaja zopet vzorčne kolekcije od vse manufakturne robe proti osem dnevni vrnitvi ali pa za 150 D. Da se odjemalci izven Celja radi drage železnice nekoliko odškodujejo, daje Stermecki do preklica k nabavenemu blagu odškodnino v blagu in sicer pri enkratnem nakupu za 1000 D 2 odstot. in dalje stopnjevaže pri 15.000 10 odstot. vrednosti. Na zahtevo lahko vsakdo dobi od njega krasno ilustrovan cenik z več tisoč predmeti in slikami zastoj.

Dnevne novice.

Zakon o železniškem osebju. Te dni je ministrstvo obračaja imenovalo posebno komisijo, ki naj izdela nov projekt zakona o železniškem osebju. Komisija je z delom že pričela.

Korupcionisti se skušajo izmuzati. Beograjske »Novosti« opozarjajo vlado, da se hočejo dobroznani korupcionisti na ta način rešiti pred zakonom proti korupciji, da sedaj svoje prisleparjeno premoženje prepisujejo na imena svojih žen, svojih sorodnikov in svojih tihih kompanjov. »Novosti« opozarjajo vlado, naj prepove sodnijam sprejemati imovinska prepisovanja od strani državnih organov in od ljudi, ki so na sumu kot korupcionisti. Če se to ne zgodi, bo veliko korupcionistov ušlo in zakon proti korupciji ne bo imel pravega efekta.

Novo razkrita umazanost Lazice Markoviča. Veliki angleški dnevnik »Times« objavlja že dalje časa razne dopise iz Beograda, ki so današnji vladi naravnost sovražni. V teh dopisih se govori pogosto o »boljševiški nevarnosti na Balkanu«, Pašiča hvali dopisnik na vse pretege in ga imenuje »starca Srbije«, Davidovičovo vlado pa označuje kot »nevarnost za mir na Balkanu«. — Kdor pozna razmere v naši državi in na Balkanu, se-

Pravo

Schicht-ovo milo z znamko „Jelen“

je najboljšje in v uporabi najcenejše milo na svetu. Pri nakupu pazite na ime „Schicht“ in na znamko „Jelen“!

veda ve, da vse to ni res. Zato pa je bilo zanimivo ugotoviti izvor teh dopisov in beograjska »Pravda« je dognala sledeče: Beograjski dopisnik »Times«-a je neki gospod Brye. Ta dobiva svoje informacije od neke Rusinje, ki je nameščena v tiskovnem oddelku našega vnajnjega urada kot uradnica. To Rusinjo pa je spravil na zaupno uradniško mesto bivši minister dr. Laza Marković, ki ga Rusinja še danes obiskuje in od njega tudi prejema dopise za »Times«. »Pravda« dostavlja: »Če bi uredništvo lista »Times« vedelo, da je njegov pravi dopisnik dr. Laza Marković, ki bo zaradi raznih umazanih afer kmalu stal pred sodiščem, gotovo ne bi tiskalo dopisov, ki jih listu servira dr. Laza Marković.« Angleški list pa naseda še drugemu lažnjivcu in intrigantu, ki je v službi sedanje bolgarske nasilne vlade. Tudi ta piše o »veliki nevarnosti na Balkanu«, kar se popolnoma ujema z nameni Lazice Markovića in kar naj bi še podprlo prošnjo bolgarske vlade po zvišanju stalnega vojaškega kadra, ki je bil določen po mirovnem dogovoru.

Špijonka Androlić in bivši minister Lazar Marković. Ugotovilo se je, da je bivši minister pravde in prvak korupcijonistov med radikali Lazica Marković s preiskovalnim sodnikom fabriciral protokole v zadevi špijonke Androlić. Protokoli so imeli namen, kompromitirati hrvatske oficirje in politike, špijonko Androlić so pa v zaporu prisilili, da je vse podpisovala, kar so ji vsilili kot njeno »izjavo.« Njene prave izjave so pa seveda izginile iz sodnih aktov.

Svarilo pred Rade Pašičem. Po poročilu beograjskega dnevnika »Novosti« je angleško poslanstvo v Beogradu s posebno okrožnico posvarilo angleške trgovce in podjetnike, naj ne sklepajo nobenih kupčij z Jugoslavijo, če bi pri tem posredoval Rade Pašič, sin Nikole Pašića ali pa kak njegov družabnik. Okrožnici je priložen poseben seznam Rade Pašičevih družabnikov. — Okrožnica pravi, da so kupčije ob posredovanju teh ljudi zelo nevarne.

Načelniki brez kvalifikacije. Prejšnji režim je nastavljal upravne organe po večini ne glede na kvalifikacijo samo iz strankarskega vidika in pa po tem, kakšno stopnjo je kdo imel v režimski stranki in politiki. Ko so uradnike delili na razrede in kategorije in pri tem delali silne krivice izobraženemu uradništvu v naših krajih, je bilo po Srbiji, Bosni in Vojvodini na načelniških mestih vse polno ljudi, ki bi po razdelitvi z ozirom na kvalifikacijo spadali k večjemu v vrsto slug ali pa manipulantov.

Cvetka prejšnjega režima. Pašič-Pribičevićeva vlada je pred dobrimi tremi meseci postavila za šefa mestne policije v Subotici Pavla Pavlovića menda radi zaslug, ki si jih je za režim pridobil kot sotrudnik zloglasnega beograjskega lista »Balkana.« Pavlović se je v svoji službi in oblasti obnašal kot pravi hajduk. Če se mu je hotelo piti v kavarni po dovoljeni uri, je z revolverjem prisilil gospodarja, natakaje in godbo, da so mu stregli. Po hotelih je delal po noči »racije« na ta način, da ji vdiral v sobe, kjer so spale ženske. Več dam se je že pritožilo, da jih je hotel posiliti. Mnogi si pa poprej niso upali nastopiti proti divjaku in šele sedaj so prišle razne stvari na dan. Sumi se tudi, da je Pavlović identičen z mednarodnim pustolovcem Fliegerjem, ki ga pariška policija išče radi tatvine. Pavlović je odstavljen in v preiskavi, ki bo gotovo dognala sločne in njegovo preteklost.

Vprašanje dobrovoljcev. Tudi dobrovoljstvo je prejšnji režim pripoznaval po priporočilih svojih strankarskih zaupnikov. Sedaj se je razkrilo, da so radikalski odbori pri vladi naročevali po cele pakete dobrovoljskih legitimacij ter jih potem sami delili. Na ta način je danes v Jugoslaviji več »dobrovoljcev«, kakor je bilo v srbski armadi vojakov. Med temi »dobrovoljci« pa manjka seveda precej pravih dobrovoljcev.

Pretep na predavanju Vandervelda v Beogradu. V dvorani »Zvezde« je imel minulo sredo predavanje bivši belgijski ministrski predsednik in vodja belgijskih socializmov Vandervelde. Dvorano je napolnilo beograjsko delavstvo, mnogo zemljoradnikov, demokratov in nekaj odličnejših politikov, ki se nahajajo v Beogradu. Med delavstvom je bilo tudi mnogo komunistov, ki so začeli takoj v začetku predavanja kričati »Živijo Lenin, doli policijski socialisti!« Socialisti so skušali komuniste potisniti iz dvorane in pri tem je nastal pretep, ki se je končal s porazom komunistov. Vandervelde je nato imel predavanje. Govoril je o razvitku internacionalnega socializma, o republikanizmu, ki je zajel že skoro celo Evropo ter končno prerokoval novo balkansko vojno. Vandervelde namerava iz Beograda odpotovati v Sofijo, da se natančno pouči o razmerah na Balkanu.

Kongres trgovskih zbornic se vrši v soboto in nedeljo v Beogradu. Vlado bo po sklepu ministrskega sklepa zastopal na kongresu minister Pero Marković. Konference se bodo udeležili tudi delegatje finančnega, prometnega in trgovskega ministrstva.

Polet po državah Male antante. Čehoslovaški vojni avijatikci so nastopili že dolgo naznanjeni polet skozi države Male antante. Minulo sredo popoldan so prileteli iz Prage v Zagreb štirje češki vojni aeroplani, ki so po kratkem odmoru nadaljevali pot v Novi Sad. Od tu lete v Skoplje, Beograd in skozi Rumunijo v Prago.

Kriminalni slučajji in tipi v Beogradu. Po Beogradu so se razpasli zločinci najrazličnejših vrst in sicer taki, ki se najdejo po zapadnih vlemestih in pa taki, ki so mogoči samo tam, kjer je javna varnost zelo slaba in prebivalstvo zelo neumno. Glede vlomilcev in roparjev se je splošno govorilo, da je policija premalo pozorna, ker je bila preveč zaposlena in upeljana v politične in režimske svrhe. Drugo je pa glede raznih goljufov in sleparjev zelo primitivne vrste. Človek se mora čuditi, kakim sleparjem vse nasedejo beograjski meščani. Eni lopovi se izdajajo za detektive, drugi grozijo z raznimi fotografijami in razkritji in ljudje plačujejo velike svo-

te, ne da bi se prej prepričali, kaj je na stvari. Zadnji čas so se pa po Beogradu zelo razpasli hazarderji, kokainisti in pa trgovci ter zapeljivci deklet. Ti so imeli dolgo časa svojo ladjo na Donavi. Vse je govorilo o skrivnostni jahti, policija pa le ni prišla, da si jo ogleda, dokler ni prišlo na zemunsko policijo neko dekle, ki je izpovedalo, da je bilo ugrabljeno, opojeno in odpravljenno na to ladjo, od koder je pa srečno uteklo. Ko so detektivi prišli do skrivnostne ladje, je bila ta kakor izumrla. Po dolgem času se je našel neki človek, ki je dejal, da je njen kapitan. Rekel je, da so vsi drugi na bregu. Detektivi so ga vzeli s seboj v čoln in so odpluli proti bregu, enega svojih tovarišev so pa pustili kot stražo na ladji. Na bregu je »kapitan« detektivom utekel detektiva na ladji so pa neznanji njeni prebivalci vrgli v vodo, da se je komaj rešil. Ladja je med tem odplula po Donavi. Posebno značilna zločinca sta tudi neki bivši monopolski uradnik in neki bivši kavarnar. Prvi si je zamogel dati na stran celo škrinjolekolek, ki bi se morali uničiti. Te kolke je prodajal ter izkupil pol milijona dinarjev, dokler ga niso slučajno zalotili pri neki drugi goljufiji. Drugi je s kavarnu skrahiral ter se je napravil za zdravnika veneričnih bolezni. Po listih je inseriral, da zdravi z največjim uspehom in še večjo diskrecijo ter je zahteval predplačila na določeni postni predal. Tudi njemu je dobro nosil ta sleparski posel več mesecev in je bil samo slučaj, da so ga prijeli.

Kobilice v Črnigori. V planinskih predelih okrga Nikšića v Črnigori so se pojavile v veliki množini kobilice, ki so napravile dosedaj ogromno škodo na poljih. Poljski pridelki so uničeni in ponekod je ta golazen uničila celo listje dreves.

Ubil prijatelja in se obesil. V Vraču v Bački sta se sprla prijatelja Josip Bojer in Kristijan Fiks. Fiks je v razburjenosti zgrabil za nož ter ga zasadil prijatelju v prsi. Po zločinu se je zavedel svojega dejanja in v obupu, da je ubil svojega najboljšega prijatelja, je šel na podstrežje svoje hiše ter se obesil.

Zdravniško društvo v Mariboru sporoča svojim članom, da bo praznovalo društvo zdravnikov Hrvatske, Medjumurja in Slavonije v Zagrebu 50 letnico obstoja od 21. do 23. oktobra 1924 v Zagrebu. Ob tej priliki razglašajo zgoraj omenjeno društvo sledeče: Sestavljen je u glavnom ovaj program: U ponedjeljak, 20. oktobra u 7 sati u večer koncertat filharmonije, u 9 sati u večer pozdravna večer. U utorak, 21. prijedodne svečana sjednica Zbora liječnika poslije podne predavanje. U večer kazalište. U srijedu, 22. prijedodne glavna skupština Jugoslovenskog lekarskog društva. Poslije podne predavanja. U večer banket. U četvrtak, 23. prijie i poslije podne predavanja. Iza predavanja zaključna sjednica kongresa. Vabijo se vsi člani društva, da se v čim večjem številu odzovejo povabilu. Naproša se vsak, ki se namerava udeležiti imenovanega kongresa sam ali v društvu svoje obitelji (število članov) in dan prihoda v Zagreb, da se mu zamore pravočasno preskrbeti stanovanje. Prijave morajo biti vpisane najkasneje do 1. oktobra 1924 na naslov: dr. J. Fischer, Zagreb, Duga ulica 6. K prijavi je treba priložiti svoto 100 D, nakar dobi udeležnik izkaznico veljavno tudi za polovično vožnjo po železnici in parobrodu.

Pridelek sladkorne repe. Letošnji pridelek sladkorne repe bo sorazmerno večji od lanskega. Računajo, da se bo pridelalo 60.886 vagonov. Cene sladkorja bodo radi tega najbrž tekom zime znižane.

Kdor se čuti oslabelega, se pokrepča, ako zavžije eno porejjo »Juhan«-ove juhe.

Iz Maribora.

Ne bodi ga treba — povsod se usiljuje. Kmalu po preobratu je prvak mariborskih naprednjakov — dr. Rosina z ena samo besedo označil delovanje »Jutrovega« poročevalca dr. Reismana, in ta enobesedna označba se je glasila: **slamorezec**. Radi te karakteristike je tedaj tožil »Stražo« dr. Reisman in je pogorel pred sodiščem, ker je tudi to bilo mnenja, da je delovanje dr. Reismana v političnem oziru rezanje slame, kakor je to upravičeno konstatiral naprednjak dr. Rosina. Po tej obsodbi dr. Reisman v svoji omejenosti ni uvidel, kako razumevajo in razsojajo njegovo delovanje najuglednejši naprednjaki, ampak se je kljub obsodbi dr. Rosine vsiljeval naprej in ponujal dr. Žerjavov cekin po Mariboru, celo na takih mestih in v takih organizacijah, kamor ga ni nihče klical, niti želeli ga niso — da — tudi pod prejšnjim režimom so bili v Mariboru vsi mnenja — dr. Reisman spada glede javnosti po dr. Rosinovem receptu — na slamo — — — Dr. Reisman pa tega mnenja neslamorezne javnosti ni čutil, vrtil je gepelj policajdemokratske slamoreznicne v celi Žerjavovi eri in mislil, da ga bo tudi sedaj. Čehoslovaški zunanji minister dr. Beneš se je vozil v Ljubljano skozi Maribor 27. avgusta. Kedo je bil na peronu in kedo je silil k dr. Benešu od naprednjakov? Ne dr. Kukovec, ne dr. Rosina, ampak slamnati dr. Reisman. In kaj je bilo njegovo glavno vprašanje dr. Benešu? Nato odgovarja dr. Reisman sam v »Jutru«, ko piše, da je stavil ministru vprašanje: Prijateljstvo med Čehoslovaško in Jugoslavijo ne more omajati nobena sila, kaj ne, g. minister, tudi nobena sprememba oseb ali cele vlade ne? Minister Beneš mu je odgovoril po dr. Reismanovem poročilu v »Jutru«, da nikdo nel Iz ravnokar pribitega odgovora dr. Beneša je razvidno kot beli dan, da zunanji minister Čehoslovakije nikakor ne presoja prijateljskih odnosov male antante po Pašičevem in Pribičevićevem receptu, ampak po zmognostih polaganja temeljev sporazuma med SHS plemeni. Dr. Reisman je že po »Jutru« dobil odgovor od dr. Beneša, da ga bo pomnil on in cela dr. Žerjavova policajdemokracija, ki je mislila in si

domišljala, da ima v zakupu monopol sklepanja prijateljskih zvez s sosednimi državami potom Pribičević-Žerjavovih metod. Po odgovoru ministra dr. Beneša je slamorezni dr. Reisman odprl roko in enkrat po navodilu čehoslovaškega zunanjega ministra ponovno vsrkal »vonj« Žerjavovega cekina — — — Dr. Žerjavovih cekinov je po vseh kolodvorih Slovenije že dovolj — a žalibog — to zlato razširja duh ter vonj, radi katerega tudi dr. Reisman telesno — — hira — — —

Cez planke leze. Sokolska čast pa taka! Ako grem na kako prireditve, mi veleva osebna čast, da plačam vstopnino. Tega ni pri Sokolih! Tako je v nedeljo neka četica z znanim dijakom meščanske šole, orjuncem Grgičem prelezla plot v Ljudskem vrtu, da se vtihotapi na telovadišče. Oče orjunca, ki je železniški uradnik, bi prav napravil, ako podoči sina, da je pravilno, da plača vstopnino in da ne skače čez planke!

Nadaljevanje IV. redne seje mestnega občinskega sveta mariborskega se vrši v petek, dne 29. avgusta t. l. ob 19. uri v mestni posvetovalnici.

Nesreča stavbenika. Mariborski stavbenik g. Nerat je te dni padel raz nekega stavbenega odra v Breznem ter zadobil težko rano na glavi. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico.

Industrijsko-obrtna razstava v Mariboru. Od petka 29. t. m. naprej znaša dnevna vstopnina samo 5 D, tako, da je tudi ubožnejšim slojem omogočeno ogledati si razstavo. Zvečer je pa vstopnina na vrtu zvišana vsled velikih stroškov in vsled izrednega programa. Za čas podaljšanja se izdajajo še vedno permanentne vstopnice po 30 D komad, ki veljajo za ves čas in za vse prostore razstave.

Ministrstvo prosvete je s razpisom z dne 8. avgusta 1924, P. br. 7601. obnovilo pravico javnosti za meščansko šolo in učiteljišče z vadnico ter otroškim vrtcem šolskim sestram v Mariboru.

Na dekliški meščanski šoli II. v Mariboru, Cankarjeva ulica se vrši naknadno vpisovanje dne 10. septembra od 8. do 12. ure. Izpiti so 10. in 11. septembra od 8. do 12. ure. Dne 13. septembra ob 8. uri je šolska masa. V ponedeljek, dne 15. septembra se začne redni pouk.

Veselica požarne brambe v Studencih se vrši dne 7. septembra popoldne v gozdu. Igra godba Katoliške omladine. Čisti dobiček je namenjen za poravnavo računov za požarnoobrambni avtomobil. Vstopnina 5 D.

Pripravljali odbor za mladinski dneve v Mariboru se najuljudneje zahvaljuje vsem, ki so ga podpirali pri mladinskih dnevih. Posebno zahvalo izreka odbor župnijskim uradom, mariborski mestni občini za prenočišča, železniški upravi in osobju za vzoren prevoz udeležencev, policijskemu komisarijatu v Mariboru za prijazno sodelovanje z našim rediteljstvom.

Lajtersberg-Krčevina. Na tukajšnji ljudski šoli se vrši vpisovanje učencev v ponedeljek, dne 8. septembra 1924, ob 8. do 12. ure dopoldne, otvoritvena služba boža bo v torek, dne 9. septembra ob 9. uri dopoldne. V sredo, dne 10. septembra, se začne redni pouk ob 8. uri. — Šolsko vodstvo.

Odbor Zdravniškega društva v Mariboru je na svoji zadnji seji soglasno sklenil, da priredi dne 7. in 8. sept. 1924 skupen izlet z damami v kopalnišče in zdravilišče Dobrna. Vsi člani društva, ki se hočejo izleta udeležiti, naj blagovolijo nemudoma naznaniti svojo udeležbo, oziroma število članov, odboru društva. Skupno bi se odpeljali dne 7. sept. ob 9. uri 44 minut iz Maribora. Izlet se vrši tako, da se ogleda dne 7. sept. javno bolnico ter bakteriološko stanico in Pasteurjev institut v Celju, nakar se ob 15. uri odpeljemo v Dobrno, kjer si pod vodstvom tamošnjega zdravnika in upravitelja ogledamo kopalnišče. Dne 8. sept. eventualno izlet v Vitanje in povratek domov. Eventualne spremembe programa se bodo pravočasno naznanile.

Ivo Peršuh:

V misijonišču sv. Gabrijela.

Pojmi misijonstva kot objekta posebne znanosti je pri nas skoro še neznan, čeprav se ta disciplina goji na ljubljanski teološki fakulteti po prizadevanju univ. profesorja dr. L. Ehrlicha že nad dve leti. Želja, da dobi ta važna znanost kaj kmalu tudi v naši državi čim več navdušenih in zmognih propagatorjev, je privedla letos v misijonišče sv. Gabrijela v Mödlingu 20 mladih Jugoslovanov pod vodstvom univ. prof. dr. Ehrlicha, da prisostvujejo petdnevnemu tečaju. Tečaj je z neverjetno požrtvovalnostjo in vestnostjo organiziral g. Jos. Ramharter, mladi kooperator iz Rappottensteina na Nižje Avstrijskem, financiral pa ga je akademski misijonski krožek bogoslovcev v St. Pöltnu.

Ko želim podati sliko tega v vsakem oziru uspelega tečaja, sem v zadregi: naj li popišem mogočne vtise, ki jih je napravilo na nas misijonišče samo, ali naj govorim o naravnost čudovitem razmahu mlade misijonske družbe Božje Besede, katere last je to semenišče, ali o božanski moči misijonske ideje sploh, ki je v petih dneh tečaja združila v prisrčnem bratstvu zastopnike politično tako sovražnih si narodov, ali pa naj podam skico znanstveno globokih predavanj, ki so nam jih nudili prvi misijonski teoretiki sveta skupno z osivelimi misijonarji Indije? Beseda je preslaba, prostor preomejen, zato le nekaj kratkega:

Misijonišče sv. Gabrijela je sezidala Družba Božje Besede (S. V. D. s sedežem v Steylyu na Holandskem, ustanovil Jansen l. 1875) v letih 1904—1907. Velikansko stavbo, ki predstavlja mestece zase in je stalno bivališče 600 misijonarjem, klerikom in misijonskim bratom, so v omenjenih treh letih zgradili člani misijonske družbe

sami. Poleg stalnih 600 prebivalcev hiše se nahaja v misijonišču še navadno do 300 gostov, ki jih je pridicala v hišo želja po duhovni samoti (duhovne vajel) ali pa interes znanosti (v hiši je sedež »Anthropos«-družba, ki jo vodi svet. učenj. dr. Schmidt.) Poleg obsežnih učnih prostorov in nebrojnih celic ima hiša lastno elektrarno, tiskarno, moderno pralnico, kuhinjo, obsežen misijonski muzej, botanični inštitut, tri fizikalne Kabinete, velikansko knjižnico za uporabo teologov in patrov, vzorno urejeno »Anthropos«-knjižnico, ki predstavlja neprecenljivo vrednost, radio-postajo, astronomsko opazovalnico, lastno knjigarno in prodajalno umetnin, veliko gledališko dvorano itd. Misijonišče obkroža obširen park z nebroj mičnimi paviljončki, krasni nasadi, Kalvarijo in ribnikom. V parku je lastno pokopališče, kjer je med drugim shranjeno tudi srce prvega misijonskega škofa te družbe, šantunškega škofa Anzerja. Privlačna posebnost vrta je tudi umetno izdelana podzemeljska jama z bajno razsvetljenimi skupinami, ki predstavljajo prizore iz Kristusovega življenja. — Ob misijonišču je najlepša vzorna ekonomija. In kaj naj rečem o cerkvi, tudi delu marljivih rok steyjskih misijonarjev? Mogočna romanska stavba je to, z nebroj oltarji, tremi orgljami na električni pogon, dvema velikanskima zakristijama; mogočni marmorni stebri so iz pogorelega dunajskega Ring-Theatra. Pod glavno cerkvijo je kripta, katere oboke nosijo mogočni granitni stebri z gotovo nad 2 in pol m premerom. — Napisen prizor nudi veličastno svetišče zjutraj, ko se na vseh nešteti oltarjih istočasno daruje nekrvava daritev, pri oltarju sv. Rešnjega Telesa pod glavno kupolo pa pristopa sto in sto mladeničev k mizi Gospodovi — ali pa zvečer, ka zavalovi raz nešteti hodnikov misijonišča vse prebivalstvo pred Najsvetejše in zagrmí mogočni »Salve Regina«. Da, to je kraj, ki si ga je izvolil Gospod, da na posebno viden način dela čudeže ljubezni in črtel!

Ni tedaj čuda, če je ta hiša privabila k misijonsko-znanstvenemu tečaju toliko mladih src iz tako različnih narodov. Udeležilo se je tečaja: 20 Jugoslovancev, 40 Madžarov, 2 Čeha, 14 Nemcev iz Češke, 2 Hrvata iz Burgenlanda, 2 Nemca iz okupirane Tirolske, 1 Švicar, okoli 100 Nemcev iz rajha in Avstrije ter 300 teologov misijonišča.

Na predvečer tečaja dne 22. julija se je vsa ta pisana družba sešla pred Najsvetejšim, kjer je rektor misijonišča, ki obvlada precej dobro tudi srbo-hrvatski jezik, otvoril tečaj z »Veni, Creator Spiritus«. Po cerkveni otvoritvi se je nadaljevala slovesnost v veliki dvorani, pri čemer je nastopil pevski zbor in orhester misijonišča ter govoril dr. Schmidt o temi: Akademik in poganski misijoni. Naslednje dni sta se vršila vsak dopoldan in popoldan po dva referata. Da omenim samo nekatere: dr. Schmidlin, ustanovitelj misijonske znanosti, imejitelj prve vseučiliške stolice za misijonstvo v Münstru, ustanovitelj veličastne nemške akademske misijonske zveze, ustanovitelj in vodja internacionalnega zavoda za misijonska raziskovanja v Münstru, izdajatelj znanstvene revije »Zeitschrift für Missionswissenschaft«, mož, ki je v misijonsko-znanstvene svrhe prepotoval Kitajsko, Japonsko in Ameriko — je govoril dvakrat in sicer: 1. Misijonsko-znanstveni problemi; 2. Propaganda (Cerkev) in misijoni. Isti učenjak je celi čas tečaja ob veliki pozornosti posegal v debato. — Njegov učenec p. Thauern, S. V. D., je podal vzoren pregled čez celi sodobni misijonski položaj in govoril o misijonskem delovanju protestantskega dijaštva. — Eden najbolj simpatičnih mož na tem tečaju je bil brez dvoma p. Freytag, S. V. D., prvi doktor misijonstva na svetu in generalni sekretar nemške akademske misijonske zveze. Njegovo predavanje o metodah in težavah misijonarjenja v obče, podano z le njemu lastno iskrenostjo in ljubeznijo, je vzbudilo tudi pri starejših misijonskih teoretikih splošno priznanje. Enako njegovo predavanje o »katoliškem dijaškem misijonskem pokretu«. P. Freytag mi je obljubil, da obišče ob priliki tudi Jugoslavijo in da se začne učiti slovenščine. — Večletni indijski misijonar in dandanes eden najboljših poznavalcev jezikov v misijonskih deželah p. Schullien je ob splošni napeti pozornosti podal sliko »misijonarja v boju s poganskimi verstvi in običaji«. — Castiljivi p. Hoffmann S. J., ki je bil 37 let misijonar v Indiji nas je izčrpno seznanil z »verstvi in kastami v Indiji«. — Dr. Aufhauser, profesor misijonstva v Münchenu, ki je napravil v misijonsko znanstvene svrhe 1 in pol letno študijsko potovanje okoli sveta, nam je predočil »posebno potrebo misijonarjenja vzhodne Azije«, kjer je nevarnost protestantskih misijonarjev posebno velika. — P. Henrik Wohnhaas iz družbe Sinov Srca Jezusovega, bivši afriški misijonar in sedanji urednik lista »Stern der Neger« — nam je predočil v preglednem referatu »sodobno stanje misijonstva v Afriki«. — Referat, s katerim ni izvalil samo viharnega priznanja, temveč tudi solze občudovanja, je bil prihranjen šef-zdravniku prof. dr. Försterju iz Würzburga. Govoril je »o zdravniški misijonski pomoči« in nam v taki obliki narisal delovanje »prvega misijonsko-zdravstvenega inštituta v Würzburgu« (ki ga je on ustanovil in ga skupno s starim misijonarjem msgr. Berger-jem tudi vodi), da smo rekli: To je duh krščanstva prvih stoletij! Tu sem se je treba iti učiti naši inteligenci resničnega in požrtvovalnega krščanstva! — Pozabiti ne smemo še na praktična predavanja mladega bogoslovca Raab-a iz St. Pöltna, ki je prikazal »delo akademskih misijonskih krožkov« in kooperatorja Ramharterja »o nalogah in delu bogoslovskega misijonskega gibanja«. — Večina teh referatov bo izšla v tisku in bi jih naši katoliški inteligenci toplo priporočal.

Predsedstvo tečaja so tvorili zastopniki vseh narodov, predsedniško mesto pa je bilo prvi dan v rokah

ogrskega državnega tajnika prelata Payerja, drugi dan v rokah urednika naših »Katoliških misijonov« lazarišta Tumpeja in univ. prof. dr. Ehrlicha, tretji dan v rokah zastopnika ČSR dr. Simeta, četrti dan pa v rokah kooperatorja Ramharterja, odnosno Dunajčana, cand. ing. Mazala. Tako se je tudi v tem oziru povdral internacionalni značaj misijonskega pokreta.

Prvi dan tečaja smo slišali od zastopnikov na tečaju udeleženi držav zanimiva poročila o stanju misijonskega gibanja v dotičnih državah in ki so jasno pokazala, da smemo Jugoslovani (Slovenci še posebej) biti tudi pred internacionalnimi zastopstvi na svoje misijonsko delo ponosni. Tako zastopnik ČSR dr. Simet, kakor zastopnik Ogrske dr. Pál — sta morala priznati, da se v njihju državah na polju misijonstva, posebej še med dijaštvom, ni storilo ničesar. Nasprotno pa je poročilo, ki sem ga na željo jugoslovanskih udeležencev jaz podal, in ki je vsebovalo zgolj suha dejstva brez govorniške navlake, izzvalo občo pozornost in priznanje.

Izmed številnih dalekosežnih sklepov tečaja je brez dvoma najvažnejši oni, ki smo ga pokrenili Jugoslovani, t. j. da naj se enaki tečajji odslej vrše vsako leto in to vedno v drugi državi. V ta namen se je izvolila posebna meddržavna komisija, v kateri ima vsaka država po dva zastopnika (Jugoslavijo zastopata filozof Mrak in teolog Peršuh); ta komisija ima nalgo, da tečaje organizira in jih razširi tako, da bodo na njih zastopani vsi katoliški narodi sveta. Tako se bo polagoma ustvaril internacionalni akademski forum za misijonstvo, odkoder bo misijonsko akademsko gibanje dobivalo življenjskih sokov. — Prihodnje leto se vrši tak tečaj v Budimpešti, tretje leto pa v Jugoslaviji.

Letošnji tečaj v Mödlingu je pozdravilo več odličnih oseb brzojavno. Zelo simpatično je bil sprejet pozdrav lavantinskega vladike dr. Karlina. Zanimivo je, da je dunajski nuncij sporočil svoj pozdrav po našem beograjskem tovaršu fil. Babiču, ki se nahaja kot nuncijev gost na Dunaju.

Taka bi bila površna slika tega tečaja, ki pomenja v akademskem misijonskem gibanju gotovo važen mejnik. Predvsem smo se mi Jugoslovani učili tam gori dvoje: 1. Sredstva, ki jih porabimo, ko se udeležujemo takih internacionalnih prireditev, nam ne smejo nikoli biti prevelika. Ne le, da nam take prireditve vlijejo novega duha za delo, da pobude polno novih načrtov, one so eminentne važnosti tudi z narodnega vidika. Inteligenca velikih evropskih narodov, ki ima v nas le maloovažujoče pojme ali celo nikakih pojmov, bo znala še le potom takih prireditev ceniti našo notranjo moč in našo kulturno stopnjo. Letu 1925 mora videti Budimpešta ne samo 20, temveč najmanj 100 jugoslov. akademikov in teologov. — 2. Velika misijonska ideja zahteva velikih mož, a od teh zahteva, da so brez ozira na osebno korist ali na razne simpatije podvržejo njeni službi. Germania doceat! Toliko različnih misijonskih družb in društev, a vseh le ena misel: Hitimo vsi, da nas ne prehitte nekatoliki!

Naj bi 20 jugoslovanskih src, ki so se užgale ob misijonskem ognjišču pri sv. Gabrijelu, postalo 20 plamenic katoliški Jugoslaviji, ki bodo užgale srca k ljubezni in žrtvam za razširjenje božjega kraljestva na zemlji!

Dušica.

Roman v treh delih. Angleški spisala B. Orczy.
Prevedel Paulus.

42

»No no, Tomažek! Saj beseda ni konj! — Sicer morate pa vsi priznati«, se je obrnila na družbo, »da je vsa zadeva z »Dušico« strašno zanimiva in skrivnostna. Zakaj se ne pokaže? Zakaj ne pove, kdo da je? In tisti, ki ga poznajo, tudi nič ne povedo!

Onidan sem zvedela od Lucije, sobarice gospe Margaret Blakeney, da je tista gospodična, ki je te dni v gosteh v gradu, da je pravim, govorila z »Dušico« z resničnim, živim, pravim našim junakom, in da ga dobro pozna. Jutri bo 14 dni, kar je prišla iz Francoske. In z njo je prišel neki gospod Déroulède, ki je tudi gost v

gradu. Oba sta videla »Dušico« sta govorila z njim. Ousam ju je pripeljal iz Francoskega. — Zakaj nič ne povesta?»

»Kaj ne povesta?« je vprašal nekdo.

»Kdo in kaj da je »Dušica!«

»Morebiti pa da ga ni —!« je skrivnostno dejal stari Matevž, ki je bil cerkovnik pri župni cerkvi. — »Da —!« je pridjal tehtno. Veliko je dal na lastne besede in rad jih je ponavljal, še preden je vse povedal. »Morebiti pa da ga ni —!«

»Kako mislite, Matevž?« je vprašala Urška, pekova hčerka. Poznala ga je in vedela, da rad razlaga svoje modre izreke. S cerkovnikovim sinom sta se rada videla in pletlo se je že dolgo, da bi se vzela. Pomagala mu je, kjer je le mogla. »Kako mislite? Kako da ga ni —?«

»Ni ga —. To hočem reči«, je izpovedal Matevž s dvoumno svečanostjo.

In ko je videl, da je vzbudil pozornost v družbi, se je velikodušno vdal ter končno pojasnil svoje globokoumne besede.

Pravim, da morebiti ni prav, če poprašujemo, kdo in kaj je »Dušica« —. Morebiti je bolje povedano če rečemo, kdo je bil ta nesrečni junak.

»Torej mislite da —?« je hlastnila gospodična Polly. Glas ji je nalahno zadržel, sama ni vedela, zakaj jo je tako zbudilo pri srcu, ko je čula globokoumne besede richmondskega vedeža.

»Prav gotovo vem«, je tedaj povedal stari Matevž svečano in razločno, »da moža, ki mu pravijo »Dušica«, ni več med živimi, da so ga Francozje djali ob glavo in da ni nič več čuti o njem, kakor pravi pesnik.«

Matevž je rad navajal v svojih pogovorih besede pesnikov, ki je njihova imena pa vsikdar pozabil dostaviti. In vsakokrat je ob taki priliki slovesno dvignil klobuk v spoštovanju do duševnih velikanov.

»Torej mislite, a dje »Dušica« — pa mrtev? Da so ga res tisti strašni Francozje dobili —? Menda ja ne?« Zalost je donela iz Pollyjinih besed.

Matevž je dvignil roko h klobuku. Nedvomno za to, da bi se spet poklonil besedam kakega slavnega pesnika. Pa ni prišlo do tega —.

Za bližnjim grmom se je oglašil smeh, prijeten sicer, pa vkljub temu razločno smeh bebca, — zategel, nosljajoč, brezdušen in dremav.

»Tale smeh bi človek spoznal, kjerkoli bi ga čull« je rekla pekova Urška. Vse oči so se obrnile za veselimi dobrodušnim smehom. —

Za glavo višji ko vsi drugi krog njega, širokih, mogočnih pleč in mišičastih udov, brezhlibno oblečen po neoporečno najnovšem pariškem kroju, je stal gospod Percy Blakeney pred oveseljenimi mladimi ljudmi. Njegove globoke, sinje oči so zaspano in dremavo zrle na pestro sliko ljudske veselice in krog njegovih lepih, krepko razvitih ust je igral plah pa prijeten smehljaj.

»Krasna postaval« je vzdihnila gospodična Polly.

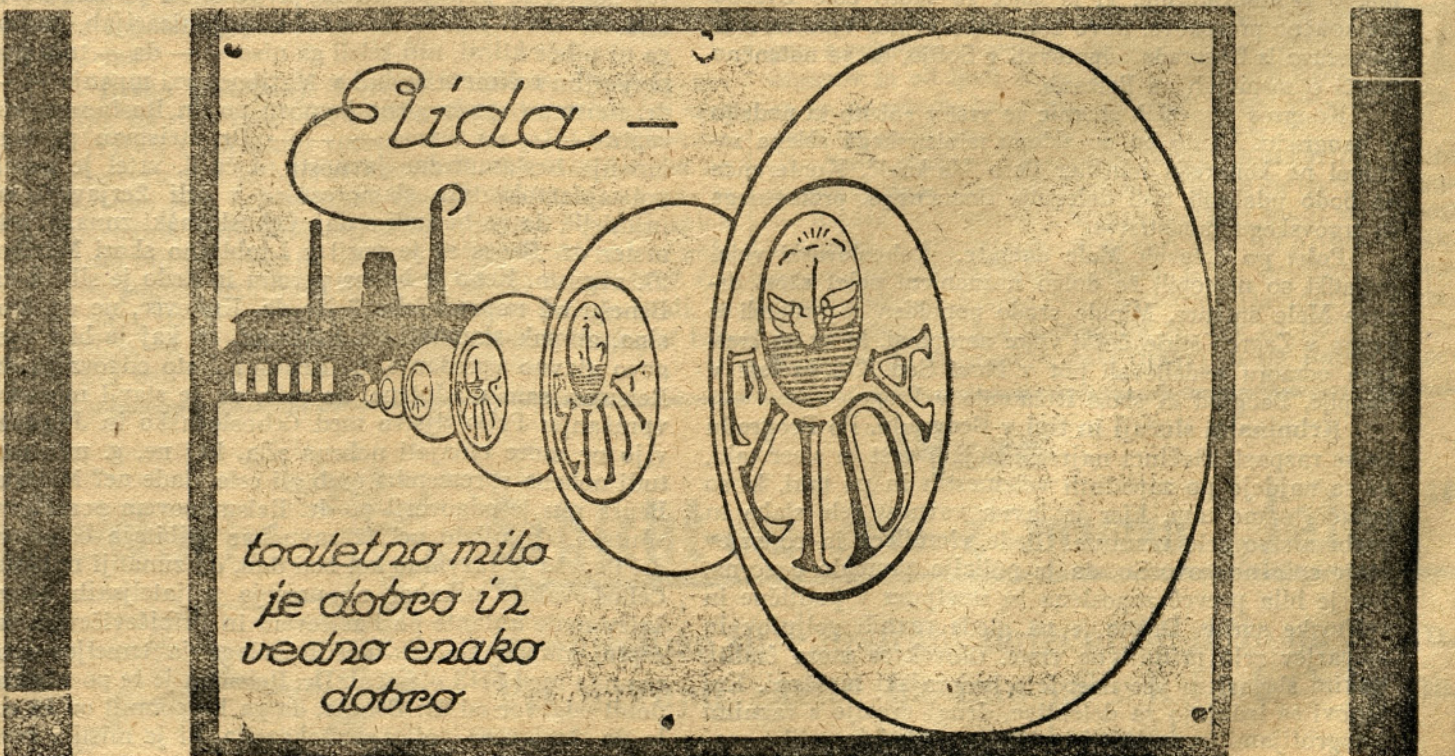
»Dolgost še ne naredi moža, pravi pesnik!« je navajal učeni Matevž in segel po klobuku.

»Tudi obleka ne!« je pridejal ljubosumni Tomaž, ki mu prav nič ni ugajal dekletov vzdih.

»Ah — tamle pa prihaja gospa Margareta!« je tedaj rahlo kriknila Polly. »Kako je lep!«

Lepa zares je bila Margareta.

Zar mladosti in popolne sreče je odseval iz vsega njenega bitja. Dragocena obleka iz svetlikajoče se zelenkaste tkanine v preprostem pa okusnem kroju je ljubko razodevala črte njenega vitkega telesa, širok klobuk je senčil njeno lice in dajal posebno nežnost potezam njenega lica in vratu.

E 3171 23 II

Dražbeni oklic.

Dne 3. septembra 1924 ob 10. uri dopoldne se vrši pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba sledečih nepremičnin:

1. VI. št. 47 k. o. Kamnica in sicer ena polovica, obstoječa iz gospodske hiše, viničarske hiše, vinogradov, njiv, travnikov, sadonosnikov in gozdov. Cenilna vrednost 63.906 din. 13 para.

2. VI. št. 48 k. o. Kamnica in sicer ena polovica, vinogradi, cenilna vrednost 11.945 din. — Najmanjši ponudek ad 1. in 2. skupaj 55.040 din.

3. VI. št. 101 k. o. Ranca, sadonosnik, cenilna vrednost 5740 din.

4. VI. št. 106 k. o. Ranca, hiša z gospodarskimi napravami, njive, sadonosnik, trznik, cenilna vrednost din. 102.322.

5. VI. št. 79 k. o. Ranca, travnik in njiva, cenilna vrednost 89.780 din. — Najmanjši ponudek ad 3. do 5. skupaj 131.895 din.

6. VI. št. 72 k. o. Hrastje, gospodska hiša, viničarska hiša, vinogradi, sadonosniki, njive, travniki, cenilna vrednost 102.881 din. Najmanjši ponudek 68.590 din.

7. VI. št. 231 k. o. Limbuš, njiva, cenilna vrednost 12.046 din. Najmanjši ponudek 8040 din.

8. VI. št. 413 k. o. Sv. Magdalena, njiva, cenilna vrednost 47.040 din. Najmanjši ponudek 31.360 din.

K nepremičnin zemlj. vl. št. 47 in 48 k. o. Kamnica spadajo sledeče pritikline: 1 krava, razno gospodarsko orodje, za 42 hl vinske posode, za 42 hl posode za sadje in 1 siroj za sadje, v cenilni vrednosti 13.414 din., od koje se je nerazdelna polovica v cenilni vrednosti 6707 din., ki tvori predmet dražbe, že vpoštevala pri najmanjšem ponudku za ti nepremičnini.

Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IV.,
dne 26. avgusta 1924.

521

Dijaka nižjih razredov sprejme na hrano in stanovanje izkušen šolnik. Naslov v upravi. 522

Sprejme se dijak na hrano in stanovanje pri boljši rodbini. Naslov v upravnistvu. 518 2-1

Dijakinje se pod ugodnimi pogoji sprejmejo v popolno oskrbo. Naslov v upravnistvu. 524

Dečka, ki ima veselje do trgovine in je od poštenih staršev, sprejme v trgovino mešanega blaga: Albin Sagadin, Beltinci, Prekmurje. 517

Sprejme se v župnišče gospodinja, starejša, vajena vsega gospodinjstva. Nastop takoj, plača po dogovoru. Naslov v upravi. 523 2-1

Lepo posestvo, št. lji v Slov. gor. 36, pri kolodvoru, se proda. Novourejena vila, 5 in pol orala zemljišča.

Ia kovaški premog garantiran, kg od K 2— do 3'20, vedno velika in stalna zaloga. Tudi ves stavbeni material se dobi od sedaj naprej po čudovito znižani ceni pri V. Bratina, Križevci pri Ljutomeru. 484 3-1

Josip Nekrep, tesarski mojster in podjetnik, Maribor, Smetanova ulica 59, telefon št. 140, prevzame vsa dela s točnim in cenim izdelovanjem. 465 11-1

†
Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo pretužno vest, da je naša priljubljena mati in tašča, gospa

Marija Andrejčič,
vdova,

v 64. letu svoje starosti v četrtek, dne 28. avg. 1924 ob pol 2. uri mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice se bo vršil dne 30. t. m. ob 16. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bode darovala v ponedeljek, dne 1. septembra 1924 ob pol 9. uri v župnijski cerkvi Matere Milosti.

V Mariboru, dne 28. avgusta 1924.

Srečko, Ivan, Franc, sinovi, Marija, hči,
Tonči, sinaha.

Somišljeniki inserirajte!

JUHAN

KREPCAJTE
OTROKE IN BOLNIKE
Z JUHANOM!

Širite „Stražo“!

Od slej se

razlikuje izvrstni, iz davna preizkušeni »Pravi : FRANCKOV : kavni pridatek« od ponarejenih proizvodov tudi že na zunaj po novi, rjavomodro-beli etiketi. — Na tej se posebno izličejo karakteristični znaki razlikovanja, ki so: in: »Franck« in »kavni mlinček«.

»Pravi : FRANCK : z mlinčkom« zahvaljuje svojo splošno priljubljenost izvrstnemu aromu in prijetnemu okusu ter svoji izdatnosti in tečnosti.

Naznanilo.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

vljudno naznanja s tem p. n. župnijskim, šolskim, občinskim in vsem drugim uradom kakor tudi cenjenemu občinstvu, posebno pa še p. n. dijaštvu, da otvori dne 30. avgusta 1924

ново podružnico svoje znane trgovine s papirjem,

devocionalijami in pisarniškimi potrebščinami v hiši Zadrúžne Gospodarske banke na Aleksandrovi cesti št. 6, pred frančiškansko cerkvijo.

V tej podružnici se dobijo tiskovine, vse pisarniške, šolske in uradne potrebščine kakor v stari trgovini na Koroški cesti št. 5.

Knjigarna Cirilove tiskarne

se nahaja od zdaj zanaprej samo v novi bančni palači pred frančiškansko cerkvijo, Aleksandrova cesta 6. Le tam se dobijo od zdaj vse

učne knjige

za gimnazijo, realko, učiteljišče in trgovsko šolo ter za meščanske in ljudske šole.

Stara trgovina Cirilove tiskarne

na Koroški cesti št. 5 ostane tudi še za naprej in se dobijo tam vsi predmeti kakor tiskovine, papir, pisarniške in šolske potrebščine, trgovske knjige, molitveniki, devocionalije itd.

Za obilen obisk v stari trgovini in v podružnici se cenj. občinstvu najvljudneje priporoča

Tiskarna sv. Cirila.

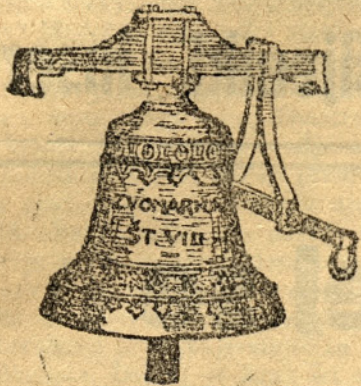

Prodajalnica Tiskovnega društva

Slovenski trg 1 **PTUI** Slovenski trg 1
ima na razpolago vse šolske knjige in vse druge
šolske in pisarniške potrebščine.

**ZVONARNA IN
LIVARNA**

ŠT. VID NAD LJUBLJANO

vliva

BRONASTE ZVONOVE

v vseh velikostih za župne cerkve, podruž-
nice in kapele po najnižji cenah.
Kupuje stare in razbite zvonove po najvišjih
cenah.

Zobobola ne pozna, kdor neguje zobe z **„ITO“**

Prvovrstni sodi

v vseh velikostih, se dobavljajo takoj in poceni od
mehanične sodarne

R. Pichler-ja sin., Maribor.

Avtomobilno zastopstvo
I. J. Gf. Herberstein
Maribor, Gosposka ul. 20.
Telefon 133.

V lastnem interesu
vseh jugoslovanskih trgovcev je, da posetijo
VZORČNI VELESEJEM V PRAGI
21. do 28. septembra 1924

kjer se jim nudi najugodnejša prilika,
da stopijo v direktni stik z bogato
češkoslovaško industrijo in trgovino.
Znižana vožnja po jugoslovanskih železnih 50 odstot.,
po češkoslovaških železnih 30 odstot.
1. septembra skupen izlet jugosl. trgovcev. — Sejmska legi-
timacija služi kot vizum za potovanje v Češkoslovaško.
Cena legitimacije 20 din.
Pojasnila in legitimacije daje:
Češkosl. konzulat Ljubljana, Breg. A'oma Company Ljubljana, Kongresni trg.

CUNJE

krojaške, suknjene in platne-
ne odpadke, staro železje,
kovano in vliito, glaževino,
kakor odpadke vsake vrste
kupujem po najvišjih cenah

A. Arbelter,

Maribor, Dravska ulica 15.
Zamenjam tudi staro železje,
katero je za uporabo, s ko-
vaškimi odpadki in vlitino.

Trgovina

Martin Šumer
≈ Konjice ≈

priporoča veliko izbiro raz-
nega manufakturnega ter
drugega blaga po jako ugod-
nih cenah ter je za došlo se-
zijo vsakemu dana priložnost,
da si pri nakupu oblačila do-
sti prihrani. 737 50—1

Strojno mizarstvo

HOCHNEGER & WIHER

Koroška c. 53 **MAR'BOR** Koroška c. 53
se priporoča za izdelovanje pohištva in stavb
kakor vseh v to stroko spadajočih mizar-
skih izdelkov. — Pohištvo za sobe in pi-
sarne trajno v zalogi.

Edini izdelovatelji stiskalnic 'Patent Rudl'.
Postrežba točna! Cene zmerne!

Denar naložite
najboljše pri najvarnejše

Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z n. z.

v Mariboru, Stolna ulica št. 6,

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.

Prva žebljarska in železoobrtna zadruga v Kropi in Kamni gorici.

Pisma: Žebljarska zadruga, Kropa (Slovenija).

Telefon interurban: Podnart 2.

Brzojavke: Zadruga Kropa.

Žebli za normalne in ozkotirne železnice, žebli za ladje, črni ali pocinkani, žebli za zgradbe, les i. t. d., žebli za čevlje.
Spojke za odre in prage, spojke za ladje in splave. Železne brane. Zobje za brane. Kljuke za podobe, žid, cevi, žlebe i. t. d.
Vijaki z maticami. Podložne pločice. Matice. Zakovice za tenderje, kotle, sode, mostove, pločeno, kolesa itd. Vijalni čepi. Verige.

Vsi v našo stroko spadajoči železni izdelki po vzorcih in rabah najceneje.

Ilustrovani ceniki na razpolago!

Zadružna gospodarska banka d. d.,

podružnica v Mariboru.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek, računu.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.